

राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२६-२७ च्या भाग I अंतर्गत केंद्र शासनाकडून प्राप्त बिनव्याजी कर्ज निधी कृषि विभागाच्या अधिपत्याखालील संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांना वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

वित्त विभाग

शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण २०२६/प्रक्र २२/अर्थबळ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ४ ऑगस्ट २०२६

- वाचा- १) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. F.No.४४(१)/PF-S/२०२६-२७ (CAPEX), दि.२७.०३.२०२६
- २) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे मंजूरी पत्र क्र. F.No.४४(१)/PF-S/२०२६-२७ (CAPEX)-Maharashtra (E File No-३००७८५२४४) दि.२९/०७/२०२५
- ३) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे मंजूरी पत्र क्र. F.No.४४(१)/PF-S/२०२६-२७ (CAPEX)-Maharashtra, (E File No-३००७८५२४४), दि.२९.०७.२०२६
- ४) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. F.No.४४(१)/PF-S/२०२६-२७ (CAPEX)-Maharashtra-SACE-३९ दि.२९.०७.२०२६
- ५) वित्त मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र. F.No.४४(१)/PF-S/२०२६-२७ (CAPEX)-Maharashtra-SACE- दि.२९.०७.२०२६
- ६) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०२६/प्र.क्र.३८/अर्थबळ, दि.१.७.२०२६.
- ७) वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र.संकीर्ण २०२६/प्र.क्र.४६/अर्थबळ, दि.१.७.२०२६.
- ८) वित्त विभाग, शासन निर्णय, समक्रमांक दि.३.८.२०२६.

प्रस्तावना:

वाचा क्र.८ येथील शासन निर्णय रद्द करुन, खालीलप्रमाणे सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

केंद्र शासनाच्या राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजनेतर्गत केंद्र शासनाकडून राज्यांना ५० वर्षे मुदतीचे बिनव्याजी कर्ज देण्यात येते. राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना-२०२६-२७ अंतर्गत केंद्र शासनाने दिनांक २९/०७/२०२६ च्या आदेशान्वये भाग I च्या प्रस्तावांना मंजूरी देऊन, दिनांक २९/०७/२०२६ च्या आदेशान्वये यापैकी ६६ टक्के रकमेचा पहिला हप्ता वितरीत केला आहे.

२. आता केंद्र शासनाने भाग I मध्ये वितरित केलेल्या रक्कमेचे प्रशासकीय विभागांना वाटप करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

केंद्र शासनाच्या राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२६-२७ मध्ये भाग - I मधील रक्कमेचे संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांना खालीलप्रमाणे वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे-

भाग I - Untide

अ. क्र.	विभाग	केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या प्रस्तावाची रक्कम (रु.कोटी)	पहिल्या हप्त्याचा अपेक्षित निधी (रु.कोटी)	SNA खात्यात वर्ग करावयाची रक्कम रुपये	ज्या लेखाशीर्षातर्गत मंजूर तरतूदीतुन खर्च करावयाचे तपशिलवार लेखाशिर्ष
१	२	३	४	५	६
१	कृषि विभाग	१२६.१८	८३.२७८८	रु.८३,२७,८८,०००/- (अक्षरी रुपये त्र्याऐंशी कोटी सत्तावीस लक्ष अठयाऐंशी हजार फक्त)	मागणी क्रमांक जी-८, ४४१५, कृषीविषयक संशोधन व शिक्षण यावरील भांडवली खर्च, ८०, सर्वसाधारण, ०५१, बांधकाम, (०१) केंद्र शासनाकडून राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजनेअंतर्गत ५० वर्षासाठी बिनव्याजी कर्ज (०१) (०१) सास्की योजनेअंतर्गत कृषि भवन, कृषि विद्यापिठे/ महाविद्यालये यांचे बांधकाम व इतर बांधकामे (कार्यक्रम), ५३, मोठी बांधकामे, संगणक सांकेतांक क्रमांक ४४१५ ०२२५
	एकूण	१२६.१८	८३.२७८८		

३. केंद्र शासनाकडून राज्यांना भांडवली गुंतवणुकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२६-२७ भाग I अंतर्गत सास्की योजनेअंतर्गत कृषि भवन, कृषि विद्यापिठे/ महाविद्यालये यांचे बांधकाम व इतर बांधकामे यासाठी (सोबत केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या प्रकल्पांची यादी जोडली आहे.) केंद्र शासनाने वितरीत केलेल्या पहिल्या हप्त्यापोटी कृषि विभागासाठी रु.८३,२७,८८,०००/- (अक्षरी रुपये त्र्याऐंशी कोटी सत्तावीस लक्ष अठयाऐंशी हजार फक्त) SNA बँक खात्यात वर्ग करण्यास या शासन निर्णयाव्दारे मान्यता देण्यात येत आहे. उपरोक्त रक्कम वरील तक्क्यामध्ये रकाना क्रमांक ६ येथील लेखाशीर्षाखाली सन २०२६-२७ या वर्षासाठी मंजूर तरतूदीमधून खर्ची घालण्यात याव्यात.

४. विभागांनी केंद्र शासनाने संबंधित प्रकल्पासाठी कर्ज मंजूर केले आहे, त्याच प्रकल्पांवर मंजूर मर्यादेमध्ये खर्च करावे. काही अपरिहार्य परिस्थितीत यामध्ये बदल करावयाचे असल्यास, त्यासाठी केंद्र शासनाची पूर्वपरवानगी घेणे आवश्यक आहे. त्यामुळे विभागांनी सुस्पष्ट कारणांसह वित्त विभागास बदलाचा प्रस्ताव सादर करावा.

५. उपरोक्त निधी अधिदान व लेखा कार्यालयातून आहरित करण्यासाठी संदर्भ क्रमांक ६ येथील शासन निर्णयान्वये सहाय्यक संचालक, ऋण व हमी सनियंत्रण कक्ष, वित्त विभाग यांना आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच सह सचिव, अर्थबळ, वित्त विभाग यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

६. आहरण व संवितरण अधिकारी यांनी प्रस्तुत शासन निर्णयाद्वारे वितरीत करण्यास मंजूरी प्राप्त रक्कम **रु.८३.२७८८ कोटी (भाग I)** अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई यांच्याकडून आहरित करून दिनांक १४ मे २०२६ च्या शासन निर्णयाद्वारे बँक ऑफ महाराष्ट्र येथे उघडण्यात आलेल्या जोडपत्र-अ मध्ये नमूद केलेल्या SNA खात्यामध्ये वर्ग करण्यात यावी. याबाबतच्या खर्चमेळाची कार्यवाही ऋण व हमी सनियंत्रण कक्षाने करावी.

७. केंद्र शासनाच्या दिनांक २७.०३.२०२६ च्या पत्रातील मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने संदर्भ क्रमांक ७ येथील शासन निर्णयान्वये केंद्र शासनाकडून राज्यांना भांडवली गुंतवणूकीसाठी विशेष सहाय्य योजनेंतर्गत प्राप्त होणा-या बिनव्याजी कर्जाचे राज्य शासनाच्या विविध प्रशासकीय विभागांना केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अनुसरावयाची कार्यपद्धती विशद करण्यात आली आहे. त्या सूचनांनुसार विभागाने काटेकोरपणे कार्यवाही करणे बंधनकारक आहे.

८. सदरहू SNA बँक खात्यात जमा होणारा निधी हा PFMS प्रणालीद्वारे संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांनी त्यांच्या स्तरावर निवडलेल्या लाभार्थ्यांना केंद्रीय पद्धतीने वितरित करण्यात यावा. यासंदर्भात वित्त विभागाच्या दिनांक १४.५.२०२६ आणि दिनांक १.७.२०२६ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांनुसार सदर मंजूर रक्कम PFMS प्रणाली द्वारे वितरित करण्याची योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी.

९. केंद्र शासनाकडून दुसऱ्या हप्त्याचा निधी प्राप्त करून घेण्यासाठी संबंधित विभागांनी वरील तक्त्यामधील रकाना क्रमांक ५ मधील रकमेच्या किमान ७५ टक्के इतक्या रकमेच्या खर्चाचे प्रमाणपत्र केंद्र शासनाच्या GFR १२B या नमुन्यात संबंधित विभागाच्या अ.मु.स./प्रधान सचिव/सचिव यांच्या स्वाक्षरीने दिनांक ०५ सप्टेंबर २०२६ पूर्वी वित्त विभागास सादर करावे. मात्र उर्वरित सर्व निधी दिनांक ३१ मार्च २०२७ पर्यंत पूर्णपणे खर्च करणे बंधनकारक राहिल याची विभागानी नोंद घ्यावी.

१०. केंद्र शासनाकडून प्राप्त निधी कोषागारातून काढून संबंधित अंतिम लाभार्थ्यांना प्रदान केल्यानंतरच तो खर्च म्हणून गृहीत धरण्यात येईल. कोषागारातून काढलेला निधी अन्य खात्यात साठवून ठेवण्याची परवानगी नाही, ही बाब लक्षात घ्यावी.

११. केंद्र शासनाकडून प्राप्त निधी खर्च करताना संबंधित प्रकल्पांवर त्याच बाबीसाठी केंद्र किंवा राज्य शासनाच्या अन्य निधीमधून किंवा राज्यांना भांडवली गुंतवणूकीसाठी विशेष सहाय्य योजना २०२६-२७ मध्ये अन्य भागात प्राप्त झालेल्या निधीमधून दुबार निधी प्रदान केला जाणार नाही याची सर्व विभागांनी दक्षता घेणे आवश्यक आहे. विभागाच्या सचिवांच्या स्वाक्षरीने तसे प्रमाणपत्र यापूर्वीच केंद्र शासनास सादर करण्यात आले आहे हे लक्षात घेण्यात यावे.

१२. केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या सर्व प्रकल्पांचे सविस्तर प्रकल्प अहवाल विभागाच्या अभिलेखात एकत्रितरित्या उपलब्ध असणे आवश्यक आहे. त्यासाठी विभागाने एक नोडल अधिकारी नेमून सर्व अभिलेख तसेच देयके उपलब्ध राहतील याबाबत दक्षता घेणे आवश्यक आहे. यासंदर्भात केंद्र शासनाकडून महालेखापालांमार्फत केव्हाही लेखा परीक्षण होण्याची शक्यता आहे. त्यांना सर्व अभिलेख उपलब्ध करून देण्याची संबंधित विभागाची जबाबदारी राहिल.

१३. सदरचा शासन निर्णय, वित्त विभाग/व्यय ७ कार्यासनाचा अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ४९९/२०२६, दि.३.८.२०२६ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

१४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२६०८०४१८३४१८०००५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सहपत्र : केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या प्रकल्पांची यादी.

(विजय शिंदे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.सभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
३. अध्यक्ष महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
४. मा.विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद/विधानसभा महाराष्ट्र राज्य, मुंबई
५. मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
६. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
७. सर्व सन्माननीय सदस्य विधान परिषद/ विधानसभा महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
८. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
९. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रमुख अपर मुख्य सचिव/ प्रधान सचिव/ सचिव, मंत्रालय, मुंबई
१०. मा. उपमुख्यमंत्री (नगर विकास व सांभावि-साऊ) यांचे सचिव मंत्रालय, मुंबई
११. मा. उपमुख्यमंत्री (राज्य उत्पादन शुल्क) यांचे सचिव मंत्रालय, मुंबई
१२. सर्व मा. मंत्री यांचे खासगी सचिव
१३. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
१४. महालेखापाल - महाराष्ट्र-१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
१५. महालेखापाल - महाराष्ट्र-१/२ (लेखा परिक्षा), मुंबई / नागपूर,
१६. संचालक, लेखा व कोषागारे संचालनालय, मुंबई,
१७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
१८. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-७/ व्यय-१ /कोषा प्रशा-५/ ऋण व हमी/अर्थ-१८/प्रशा-४), मंत्रालय, मुंबई,
१९. निवड नस्ती.

कृषि विभाग

Rs.in crore

Sr.No	Project Name	Sector	State	District	New/Ongoing	% Completion as on 01.04.2026	Unpaid Bill (if any) as on 01.04.2026 (Rs. Cr)	Total Project Cost (Rs. Cr)	Project Capital Outlay for 2026-27 (Rs. Cr)	Special Assistance (Loan) Sought under the Scheme (Rs. Cr)	Special Assistance (Loan) Approved under the Scheme (Rs. Cr)	Project Start Date	Project End Date	Implementing Agency
188	Construction of Auditorium Hall at PSAH College of Agriculture, Haligaon, Dist. Ahilyanagar	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Ahilyanagar	Ongoing	40.00	7.83	14.33	8.00	7.83	7.83	05-05-2025	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
189	Construction of Administrative Building for Sugarcane Research Station at Padegaon, Tal. Phaltan, Dist. Satara	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Satara	Ongoing	20.00	9.17	14.92	10.00	9.17	9.17	14-08-2025	31-03-2027	Agriculture University
190	Construction of Farmers Training Centre cum Guest House Building for Sugarcane Research Station at Padegaon, Tal. Phaltan, Dist. Satara	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Satara	Ongoing	20.00	9.36	14.86	10.00	9.36	9.36	14-08-2025	31-03-2027	Agriculture University
191	Construction of Cows Sheds, Silage Bunkers, Bio Gas Unit, composting & Storage Units, Laboratory, Farmers Hostel, Training Hall, Administrative Building, Sales Counter and Labour Residence for Dairy Dept. at College of Agriculture, Pune	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Pune	Ongoing	30.00	39.78	41.32	22.87	22.87	22.87	03-10-2024	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
192	Construction of Boy's Hostel Building at College of Agriculture, Pune	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Pune	New	0.00	0.00	12.92	7.00	7.00	7.00	12-06-2026	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
193	Construction of Boy's Hostel Building at College of Agriculture, Dhule	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Dhule	New	0.00	0.00	14.50	7.00	7.00	7.00	12-06-2026	31-03-2027	Agriculture University
194	Construction of Boy's Hostel Building at College of Agriculture, Kolhapur	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Kolhapur	New	0.00	0.00	13.50	7.00	7.00	7.00	12-06-2026	31-03-2027	MPKV, Agriculture University

195	Construction of Boy's Hostel Building at Central Campus of Mahatma Phule Krishi Vidyapeeth, Rahuri	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Ahilyanagar	New	0.00	0.00	13.07	7.00	7.00	7.00	12-06-2026	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
196	Construction of Administrative Building, Sale Counter and Farm Structures for Agriculture Technical School and various Farm & Allied Structures for Kuran Farm at Manuri, Dist. Pune	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Pune	New	0.00	0.00	14.88	7.00	7.00	7.00	12-06-2026	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
197	Construction of Compound wall along boundaries of Survey No 48, 57/1, 59, 60 & 62 at College of Agriculture, Pune	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Pune	New	0.00	0.00	5.98	5.00	5.00	5.00	12-06-2026	31-03-2027	MPKV, Agriculture University
198	Institute of Post Harvest Technology Management at Roha, under Dr. BSKKV	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Raigad	Ongoing	45.00	28.62	48.10	26.00	5.00	5.00	06-08-2010	31-03-2027	Dr. BSKKV, Dapoli
199	Establishment of extended Arecanut Research Station at Diveagar, Tal. Shriwardhan, Dist. Raigad	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Raigad	New	80.00	0.00	14.72	10.40	5.00	5.00	06-11-2023	31-03-2027	Dr. BSKKV, Dapoli
200	Construction of International Convention Center	MPKV, Rahuri - Agriculture University	Maharashtra	Nagpur	Ongoing	80.00	109.96	235.62	103.00	26.95	26.95	14-10-2024	31-03-2027	Dr. PDKV, Akola